

11. Cani E. Administrative Silence: omission of public administration to react as an administrative decision-taking. *Juridical Scientific Journal / School of Magistrate, Tirana, Albania*. 2014. № 4. P. 151–173.
12. Проект Адміністративно-процедурного кодексу України від 03 грудня 2012 р. № 11472. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511 (дата звернення: 24.03.2019).
13. Проект Закону України «Про адміністративну процедуру» від 09 червня 2015 р. URL: <http://old.minjust.gov.ua/disensi> (дата звернення: 24.03.2019).
14. Проект Закону України «Про адміністративну процедуру» № 9456 від 28 грудня 2018 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65307 (дата звернення: 24.03.2019).
15. Гончарова І.А. Адміністративно-правовий аспект процедури надання адміністративних послуг : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2017. 18 с.
16. Литвин М.О. Декларативний принцип надання адміністративних послуг в Україні. *Молодий вчений*. 2017. № 8 (48). С. 368–371.

МІЛЕВСЬКИЙ А. П.,
здобувач кафедри адміністративного,
фінансового та банківського права
(Міжрегіональна Академія управління
персоналом)

УДК 351.74:342.922

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736-2019-3-2-16>

ВИДИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ПІДРОЗДІЛАМИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

У науковій статті визначаються види адміністративних послуг, що надаються підрозділами Міністерства юстиції України. На основі реєстру адміністративних послуг виокремлено ті їх види, які надаються підрозділами Міністерства юстиції України. Запропонована класифікація адміністративних послуг, що надаються підрозділами Міністерства юстиції України.

Ключові слова: послуги, адміністративні послуги, класифікація, реєстр, види адміністративних послуг, що надаються підрозділами Міністерства юстиції України.

В научной статье определяются виды административных услуг, предоставляемых подразделениями Министерства юстиции Украины. На основе реестра административных услуг выделены те их виды, которые предоставляются подразделениями Министерства юстиции Украины. Предложена классификация административных услуг, предоставляемых подразделениями Министерства юстиции Украины.

Ключевые слова: услуги, административные услуги, классификация, реестр, виды административных услуг, предоставляемых подразделениями Министерства юстиции Украины.

The scientific article defines the types of administrative services provided by the departments of the Ministry of Justice of Ukraine. Based on the register of administrative services, the types of administrative services provided by units of the Ministry of Justice of Ukraine are identified. The classification of administrative services provided by units of the Ministry of Justice of Ukraine is proposed.

Key words: *services, administrative services, classification, registry, types of administrative services provided by units of the Ministry of Justice of Ukraine.*

Результати дослідження. У літературі термін «класифікація» (від лат. *classic* – розряд, клас і *facio* – роблю, розкладаю) визначається як система супідрядних понять (класів об'єктів) будь-якої галузі знань або діяльності людини, що використовується як засіб для встановлення зв'язків між цими поняттями або класами об'єктів, а також для точного орієнтування в розмаїтості понять або відповідних об'єктів [1, с. 357].

Однак загальноприйнята класифікація дещо хаотично поєднує декілька можливих критеріїв класифікації послуг, оскільки включає в себе розмежування і за суб'єктом надання послуг, і за суб'єктом їх отримання, і за сферою реалізації послуг. У цій класифікації не обґрунтована необхідність виділення окремим видом послуг державного апарату, які надаються платникам податків, з-поміж інших послуг, що також надаються державним апаратом і базуються на здійсненні владних повноважень. Навряд чи можна погодитися з формулюванням четвертої групи публічних послуг, оскільки, по-перше, не всі функції державних органів спрямовані на надання публічних послуг суспільству, а по-друге, знову ж таки, до цієї групи можна віднести будь-які послуги, які надаються органами державної влади, а отже, немає сенсу окремо виділяти перші дві групи.

І.Б. Коліушко та В.П. Тимошук виділяють такі види адміністративних послуг за змістом адміністративної діяльності з їх надання, як: 1) видача дозволів (на зайняття окремими видами підприємницької діяльності; на проведення мітингів, демонстрацій; на розміщення реклами; на зберігання і носіння зброї; на перевезення надгабаритних, великовагових вантажів та ін.), у т. ч. акредитація, атестація, сертифікація (наприклад, акредитація вищих навчальних закладів, закладів охорони здоров'я; атестація підприємств, робочих місць; сертифікація товарів, робіт і послуг); 2) реєстрація з веденням реєстрів (реєстрація актів громадянського стану, суб'єктів підприємницької діяльності), у т. ч. легалізація суб'єктів (наприклад, легалізація об'єднань громадян); 3) легалізація актів (як-от консульська легалізація документів), нострифікація (наприклад, визнання дипломів, виданих в інших країнах) і верифікація (зокрема встановлення достовірності сертифікатів про походження товарів з України); 4) соціальні послуги – встановлення певного статусу, прав індивідів, котрі перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги (призначення пенсій, субсидій) [2, с. 28].

Не менш важливим критерієм класифікації адміністративних послуг слід вважати рівень правового регулювання процедури їх надання [3, с. 457] або рівень встановлення повноважень щодо надання адміністративних послуг. За останнім критерієм ми виокремлюємо адміністративні послуги з централізованим регулюванням (закони, акти Президента, Кабінету Міністрів); адміністративні послуги з локальним регулюванням (насамперед акти органів місцевого самоврядування); адміністративні послуги зі «змішаним» регулюванням (коли має місце одночасно і централізоване, і локальне регулювання). Така класифікація, на думку В.П. Тимошука, дає змогу виробити певні правила щодо впорядкування системи надання адміністративних послуг, особливо послуг із локальним регулюванням, оскільки саме цей вид послуг запроваджуються за ініціативи органів місцевого самоврядування без урахування об'єктивних можливостей їх надання [2, с. 125].

О.Г. Циганов виокремлює види послуг за суб'єктом їх отримання, зокрема: 1) послуги, спрямовані на задоволення інтересів фізичних осіб (побутові послуги, соціальні послуги); 2) послуги, спрямовані на задоволення інтересів юридичних осіб та індивідуальних під-

приємців (реєстрація юридичних осіб та індивідуальних підприємців, видача ліцензій); 3) послуги, спрямовані на задоволення інтересів як фізичних, так і юридичних осіб (реєстрація прав на нерухоме майно, кадастровий облік об'єктів нерухомого майна). На Єдиному державному порталі адміністративних послуг передбачено також розміщення реєстру адміністративних послуг, у якому послуги класифікуються за ознакою суб'єктів, котрі їх отримують, а саме: 1) послуги, які отримують юридичні особи; 2) послуги, що отримуються суб'єктами господарювання; 3) послуги, які отримують фізичні особи; 4) послуги, що отримують іноземні громадяни.

За критерієм необхідності для споживача можна виділити основні та додаткові адміністративні послуги. Основна послуга безпосередньо спрямована на задоволення конкретної потреби. Додаткова послуга «супроводжує» основну послугу і, зазвичай, окремо від основної не застосовується, оскільки у її відокремленому наданні немає сенсу. За обов'язковістю одержання адміністративної послуги суб'єктом звернення послуги можна класифікувати на обов'язкові (наприклад, обов'язковість отримання кожним громадянином України за умови досягнення ним 16-річного віку внутрішнього загальногромадянського паспорта) та добровільні (наприклад, звернення до компетентного органу з метою отримання адресної допомоги) [4, с. 62–63].

З метою обліку адміністративних послуг сформовано Реєстр адміністративних послуг, ведення якого забезпечує Мінекономрозвитку [5]. Держателем Реєстру адміністративних послуг розподілено на дві основні групи – ті, що надаються центральними органами виконавчої влади, та ті, які надаються місцевими органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування (в розрізі адміністративно-територіальних одиниць України).

Згідно з реєстром адміністративних послуг серед загальної кількості адміністративних послуг (1248), на наш погляд, можна виділити 73 види адміністративних послуг, що надаються Міністерством юстиції України:

1. Взяття на облік безхазяйного нерухомого майна.
2. Видача витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян.
3. Видача дозволу на виготовлення документів страхового фонду, виробництво технічних засобів оброблення інформації та технологічного оснащення, яке має відповідати вимогам технічного захисту інформації з обмеженим доступом.
4. Видача дубліката свідоцтва про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації (крім заснованих із благодійною метою та призначених для безоплатного розповсюдження).
5. Видача дубліката свідоцтва про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності.
6. Видача дубліката свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
7. Видача свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора).
8. виправлення технічної помилки у відомостях Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, допущеної з вини заявника.
9. Внесення змін до актових записів цивільного стану.
10. Внесення змін до записів Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, у т. ч. виправлення технічної помилки, допущеної з вини заявника.
11. Державна реєстрація припинення відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації.
12. Державна реєстрація змін до відомостей про всеукраїнську творчу спілку, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.
13. Державна реєстрація змін до відомостей про професійні спілки, їх організації або об'єднання, що містяться в Єдиному державному реєстрі осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.

14. Державна реєстрація змін до відомостей про структурне утворення політичної партії, що не має статусу юридичної особи, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.
15. Державна реєстрація всеукраїнської професійної спілки, їх організації або об'єднання.
16. Державна реєстрація постійно діючих третейських судів.
17. Державна реєстрація постійно діючих третейських судів, засновниками яких є всеукраїнські громадські організації.
18. Державна реєстрація припинення всеукраїнської професійної спілки, їх організації або об'єднання.
19. Державна реєстрація припинення постійно діючих третейських судів.
20. Державна реєстрація відмови від всеукраїнського статусу громадського об'єднання.
21. Державна реєстрація відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації.
22. Державна реєстрація всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.
23. Державна реєстрація всеукраїнської творчої спілки.
24. Державна реєстрація втрати чинності символіки громадських формувань.
25. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації – дайджесту.
26. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації для дітей та інвалідів.
27. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації з місцевою сферою розповсюдження в межах Автономної Республіки Крим, однієї області, обласного центру або двох і більше сільських районів.
28. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації з місцевою сферою розповсюдження в межах одного міста, району, окремих населених пунктів, а також підприємств, установ, організацій.
29. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації із загальнодержавною, регіональною та / або зарубіжною сферою розповсюдження Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації, заснованого за участю громадян та / або юридичних осіб інших держав, а також юридичних осіб України, у статутному фонді яких є іноземний капітал.
30. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації, заснованого з благодійною метою і призначеного для безплатного розповсюдження.
31. Державна реєстрація друкованого засобу масової інформації, що спеціалізується на матеріалах еротичного характеру.
32. Державна реєстрація змін до відомостей про відокремлений підрозділ іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, у т. ч. змін до установчих документів.
33. Державна реєстрація змін до відомостей про всеукраїнські об'єднання організацій роботодавців, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.
34. Державна реєстрація змін до відомостей про політичну партію, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.
35. Державна реєстрація змін до відомостей про постійно діючий третейський суд, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.
36. Державна реєстрація змін до відомостей про символіку, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань.
37. Державна реєстрація змін до відомостей про структурне утворення політичної партії, що не має статусу юридичної особи, які містяться в Єдиному державному реєстрі

юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, у зв'язку із зупиненням (припиненням) членства у структурному утворенні політичної партії, що не має статусу юридичної особи.

38. Державна реєстрація зміни імені, прізвища, по батькові (крім зміни у разі реєстрації шлюбу).

39. Державна реєстрація інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності з видачею свідоцтва.

40. Державна реєстрація інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності, заснованого за участю громадян та / або юридичних осіб інших держав, а також юридичних осіб України, у статутному фонді якого є іноземний капітал.

41. Державна реєстрація інших (відмінних від права власності) речових прав на нерухоме майно.

42. Державна реєстрація місцевих, обласних, республіканських Автономної Республіки Крим, Київської та Севастопольської міських організацій роботодавців і їх об'єднань.

43. Державна реєстрація народження фізичної особи з одночасним визначенням її походження.

44. Державна реєстрація обтяжень речових прав, іпотеки.

45. Державна реєстрація первинних, місцевих, обласних, регіональних і республіканських професійних спілок, їх організацій та об'єднань.

46. Державна реєстрація підтвердження всеукраїнського статусу громадського об'єднання.

47. Державна реєстрація повторної зміни імені, прізвища, по батькові (крім зміни у разі реєстрації шлюбу).

48. Державна реєстрація політичної партії.

49. Державна реєстрація права власності на нерухоме майно.

50. Державна реєстрація припинення всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

51. Державна реєстрація припинення всеукраїнської творчої спілки.

52. Державна реєстрація припинення структурного утворення політичної партії, що не має статусу юридичної особи.

53. Державна реєстрація розірвання шлюбу з особами, визнаними в установленому порядку безвісно відсутніми або недієздатними.

54. Державна реєстрація розірвання шлюбу за взаємною згодою подружжя, яке не має неповнолітніх дітей.

55. Державна реєстрація символіки громадських формувань.

56. Державна реєстрація символіки політичної партії.

57. Державна реєстрація смерті.

58. Державна реєстрація статуту територіальної громади.

59. Державна реєстрація статуту територіальної громади міста Києва.

60. Державна реєстрація структурних утворень (обласних, міських, районних організацій, первинних осередків, інших структурних утворень) політичної партії, що не мають статусу юридичної особи.

61. Державна реєстрація територіального осередку всеукраїнської творчої спілки та регіональної (місцевої) творчої спілки.

62. Державна реєстрація шлюбу.

63. Надання відомостей із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань (виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань у паперовій формі для проставляння апостилю, витяг із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, копії документів, які містяться в реєстраційній справі відповідної юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, фізичної особи – підприємця).

64. Надання інформації у паперовій формі та / або в електронній формі з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

65. Перереєстрація друкованого засобу масової інформації (крім заснованого з благодійною метою та призначеного для безоплатного розповсюдження).

66. Перереєстрація друкованого засобу масової інформації, заснованого з благодійною метою та призначеного для безоплатного розповсюдження.

67. Перереєстрація інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності.

68. Повторна видача свідоцтва про державну реєстрацію акту цивільного стану.

69. Поновленням актових записів цивільного стану.

70. Прийняття повідомлення про зміну виду видання, юридичної адреси засновника (співзасновників), місцезнаходження редакції друкованого засобу масової інформації.

71. Скасування державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

72. Скасування запису Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

73. Скасування рішення державного реєстратора речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Зазначивши види, перейдемо до класифікації надання адміністративних послуг, що надаються Міністерством юстиції України. Ми вважаємо за доцільне використати такі критерії:

1. *За результатом видачі адміністративного акта:*

1) *реєстраційні* (Державна реєстрація постійно діючих третейських судів, засновниками яких є всеукраїнські громадські організації. Державна реєстрація припинення всеукраїнської професійної спілки, їх організацій або об'єднання. Державна реєстрація припинення постійно діючих третейських судів. Державна реєстрація відмови від всеукраїнського статусу громадського об'єднання. Державна реєстрація відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації. Державна реєстрація всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців тощо);

2) *видача свідоцтва* (повторна видача свідоцтва про державну реєстрацію акту цивільного стану, видача свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора тощо);

3) *інформаційні* (надання відомостей із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, надання інформації у паперовій формі та / або в електронній формі з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень).

2. *За змістом та обсягом процедурних дій:*

1) *основі послуги*, що надаються за заявами (Державна реєстрація символіки політичної партії. Державна реєстрація смерті. Державна реєстрація статуту територіальної громади);

2) *супутні послуги*, передбачені як окремі обов'язкові процедури під час здійснення діяльності з надання основної адміністративної послуги, а саме документальне оформлення послуг (внесення змін до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно у зв'язку з виправленням технічної помилки, допущеної з вини державного реєстратора прав на нерухоме майно).

3. *За юридичними наслідками:*

1) *правонадільючого характеру* (Державна реєстрація розірвання шлюбу з особами, визнаними в установленому порядку безвісно відсутніми або недієздатними. Державна реєстрація розірвання шлюбу за взаємною згодою подружжя, яке не має неповнолітніх дітей);

2) *правоприпиняючого характеру* (Скасування державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Скасування запису Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Скасування рішення державного реєстратора речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень).

Список використаних джерел:

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / НАН України, Ін-т держави і права ім. М. Корецького ; за ред. Ю.С. Шемшученка. Київ : Юрид. думка, 2007. 992 с.
2. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / автор-упоряд. В.П. Тимошук. Київ : Факт, 2003. 496 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяк та ін. Київ : Юрид. думка, 2004. Т. 2 : Особлива частина. 583 с.
4. Циганов О.Г. Класифікація адміністративних послуг. *Наука і правоохорона*. 2013. № 1 (19). С. 60–66.
5. Про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 57. *Урядовий кур'єр*. 2013. № 23.

ТКАЛЯ О. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права
та інших кримінально-правових дисциплін
(Миколаївський інститут права
Національного університету
«Одеська юридична академія»)

НАЗАРІЙ І. В.,

студентка 4 курсу
(Миколаївський інститут права
Національного університету
«Одеська юридична академія»)

УДК 342.95

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736-2019-3-2-17>**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ**

Визначено поняття корупції та її вплив на розвиток сучасної держави. Проведено аналіз системи міжнародного антикорупційного законодавства й антикорупційного законодавства в Україні. Проаналізовано окремі напрями діяльності суб'єктів державної антикорупційної політики. Визначено основні проблеми та перспективи розвитку антикорупційного законодавства в публічній службі.

Ключові слова: антикорупційне законодавство, публічна служба, корупція, антикорупційна доктрина, державна антикорупційна політика, антикорупційна стратегія.

Определено понятие коррупции и ее влияние на развитие современного государства. Проведен анализ системы международного антикоррупционного законодательства и антикоррупционного законодательства в Украине. Проанализированы основные направления деятельности субъектов государственной антикоррупционной политики. Определены основные проблемы

